

RIKSDAGENS SVAR 191/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster, upphävande av 11 § och 13 § 2 mom. i lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen samt upphävande av 2 § 4 mom. i lagen om statskontoret

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster, upphävande av 11 § och 13 § 2 mom. i lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen samt upphävande av 2 § 4 mom. i lagen om statskontoret (RP 150/2013 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 18/2013 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna lag är att effektivisera statens informations- och kommunikationstekniska funktioner, förbättra de informations- och kommunikationstekniska tjänsternas kvalitet och interoperabilitet samt förbättra kostnadseffektiviteten och styrningen när det gäller produktionen av dessa tjänster. Genom denna lag förtydligas strukturerna för anordnandet av statens informations- och kommunikationsteknik

genom administrativ samordning av statens informations- och kommunikationstekniska funktioner. Genom lagen skapas ramar för anordnandet av enhetlig produktion och användning av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster.

Om inte något annat bestäms i denna lag, tillämpas lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen (634/2011) på styrningen av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen

och på främjandet och säkerställandet av informationssystemens interoperabilitet.

2 §

Gemensamma tjänster

Statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster är tjänster för vars anordnande statliga myndigheter svarar och som allmänt och i stor omfattning används eller är avsedda att användas som stöd vid skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter, som inte kräver branschspecifika lösningar eller betydande branschspecifikt kunnande och som grundar sig på allmänt använda informations- och kommunikationstekniska lösningar.

Statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster omfattar

1) *gemensamma grundläggande informationstekniktjänster*, vilka avser fysisk utrustning, program som krävs för utrustningens funktion, datakommunikations- och kommunikationstjänster samt därmed anknutna helheter av infrastruktur- och stödtjänster,

2) *gemensamma informationssystemtjänster*, vilka avser sådana informationssystem och därmed anknutna tjänster som stöder skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter eller likartad verksamhet inom olika organisationer,

3) *gemensamma stödtjänster för e-tjänster och e-förvaltning*, vilka avser informations- och kommunikationstekniska lösningar som krävs för att bygga upp elektroniska tjänster eller som stöder anslutning till elektronisk service.

De gemensamma tjänsterna ska vara kostnadseffektiva, allmänt tillämpliga för sitt användningsändamål, välfungerande, tillförlitliga, användarvänliga och tillgängliga samt tillhandahållas jämlikt inom hela landet. De gemensamma tjänsterna ska vara förenliga med den övergripande arkitekturen för statens informationsförvaltning och med beskrivningarna och definitionerna av interoperabiliteten samt uppfylla behövliga krav på informationssäkerhet och beredskap.

Närmare bestämmelser om de gemensamma tjänsterna, om de kvalitetskrav som avses i

3 mom. och om förfarandena för verifiering av kvaliteten och kostnadseffektiviteten utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Skyldighet att använda gemensamma tjänster

Statliga ämbetsverk och inrättningar ska använda gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster, om inte organisationen nödvändigtvis måste använda andra tjänster i sin verksamhet eller i en del av den på grund av statens övergripande arkitektur, sådana åtgärder i anslutning till informationsförvaltningen som behövs med tanke på enhetlig verksamhet, de informations- och kommunikationstekniska tjänsternas interoperabilitet eller omständigheter som avses i 2 § 3 mom. Efter att ha hört det berörda ministeriet och den kunddelegation som avses i 11 § fattar finansministeriet beslut om kundens rätt att använda andra tjänster än gemensamma tjänster. Om finansministeriet och det berörda ministeriet är av olika åsikt, fattas beslutet av statsrådet.

Statliga ämbetsverk, inrättningar och affärsverk ska använda gemensamma stödtjänster för e-tjänster och e-förvaltning, om inte organisationen av tekniska eller funktionella skäl nödvändigtvis måste använda andra tjänster i sin verksamhet eller i en del av den.

Kommunala myndigheter ska vid skötseln av sina lagstadgade uppgifter använda sådana behövliga gemensamma stödtjänster för e-tjänster och e-förvaltning vars anordnande statliga myndigheter svarar för, och för vars del de direkta kostnader som tjänsterna orsakar de kommunala myndigheterna ersätts av statens medel.

Närmare organisations-, verksamhets- eller tjänstespecifika bestämmelser om minimianvändningen av gemensamma tjänster utfärdas genom förordning av statsrådet. Innan en statsrådsförordning om minimianvändningen av stödtjänster för e-tjänster och e-förvaltning utfärdas ska den delegation som avses i 5 § i lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen höras.

4 §

Styrning av gemensamma tjänster

Finansministeriet har till uppgift att styra anordnandet av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster och tjänsternas kvalitet samt tjänsternas interoperabilitet och förenlighet med den övergripande arkitekturen, på det sätt som föreskrivs i lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen. Finansministeriet svarar för den allmänna administrativa och strategiska styrningen av produktionen av de gemensamma tjänster som avses i denna lag samt för styrningen av den informations- och kommunikationstekniska aktionsberedskapen, övriga beredskapen och säkerheten.

5 §

Tillhandahållare av statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster

Statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster tillhandahålls och utvecklas av ett servicecenter som hör till finansministeriets förvaltningsområde. Servicecentret sköter sina uppgifter på det sätt som avtalas i serviceavtalen. Servicecentret kan också ha andra uppgifter, i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag eller i annan lagstiftning eller i enlighet med vad som bestäms med stöd av annan lagstiftning.

Statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster kan även tillhandahållas av en annan statlig myndighet, en enhet som i enlighet med 10 § i lagen om offentlig upphandling (348/2007) är anknuten till en kund som avses i 10 § i denna lag, eller en aktör som tillhandahåller tjänster med stöd av sådan ensamrätt som avses i 12 § i lagen om offentlig upphandling eller föreskrivs i någon annan lag. Statsrådet beslutar om andra tillhandahållare av tjänster än den som avses i 1 mom.

Närmare bestämmelser om uppgifterna och verksamhetsmetoderna för de tillhandahållare av tjänster som avses i denna paragraf vid tillhandahållande av tjänster i enlighet med denna lag och om organiseringen av verksamheten vid det servicecenter som avses i 1 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Styrningen av det servicecenter som tillhandahåller statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster

Det servicecenter som avses i 5 § är ett ämbetsverk vid vars tjänsteproduktion, styrning och ledning, uppföljning och övervakning samt finansiering och kostnadsberäkning företagsekonomiska principer ska iakttas. Bestämmelser om fastställande av avgifter för servicecentrets prestationer finns i 12 § 1 mom.

Finansministeriet svarar för den strategiska styrningen av servicecentret, för styrningen av servicecentrets informations- och kommunikationstekniska aktionsberedskap, övriga beredskap och säkerhet samt för styrningen av servicecentret i enlighet med företagsekonomiska principer. Finansministeriet fastställer långsiktiga riktlinjer och resultatmål för servicecentret.

Närmare bestämmelser om förfarandena vid styrningen, uppföljningen och övervakningen av servicecentrets verksamhet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Styrelsen för det servicecenter som tillhandahåller statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster

Statsrådet tillsätter en styrelse för servicecentret och utser en av styrelsemedlemmarna till ordförande och en till vice ordförande. Styrelsen består av högst åtta medlemmar, som ska företräda sådan sakkunskap om statsförvaltning, övrig offentlig förvaltning och företagsledning

inom den privata sektorn samt inom området informations- och kommunikationsteknik som är viktig med tanke på servicecentrets verksamhet. Också personalen ska vara representerad i styrelsen.

Styrelsen leder och övervakar servicecentrets verksamhet. Styrelsen har hand om servicecentrets förvaltning samt ser till att verksamheten ordnas på behörigt sätt och att servicecentret arbetar i enlighet med finansministeriets styrning. Styrelsen svarar för att tillsynen över servicecentret är ordnad på behörigt sätt.

Styrelsen ska särskilt

1) lägga fram förslag till budget för servicecentret,

2) besluta om servicecentrets verksamhets- och ekonomiplanering och resultatmål inom ramen för de långsiktiga riktlinjer och resultatmål som fastställts av finansministeriet,

3) besluta om utvecklandet av servicecentret inom ramen för de långsiktiga riktlinjer och resultatmål som fastställts av finansministeriet,

4) besluta om servicecentrets betydande investeringar och övriga utgifter med lång verkningstid,

5) besluta om försäljning och köp av lös egendom,

6) besluta om ekonomiskt betydelsefulla frågor som berör servicecentrets verksamhet och tillgångar,

7) upprätta servicecentrets bokslut och den verksamhetsberättelse som ingår i det,

8) behandla och avgöra övriga ärenden som är vittgående och betydelsefulla med avseende på servicecentrets verksamhet.

Som styrelsens beslut gäller den mening som omfattas av majoriteten. Om rösterna faller lika avgör ordförandens röst. Styrelsen kan i enskilda fall fatta beslut i ärenden som hör till verkställande direktörens uppgifter.

Bestämmelser om jäv för styrelsemedlemmar finns i förvaltningslagen (434/2003).

Närmare bestämmelser om styrelsens uppgifter och beslutsfattande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Verkställande direktören för det servicecenter som tillhandahåller statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster

För ledningen och utvecklandet av servicecentret svarar dess verkställande direktör, som utnämns av styrelsen. Verkställande direktören sköter servicecentrets löpande förvaltning och ser till att servicecentrets verksamhet är resultatrik och ordnad på ett tillförlitligt sätt. Verkställande direktören ska se till att styrelsens beslut verkställs och följa styrelsens föreskrifter, samt informera styrelsen om åtgärder och händelser som är betydelsefulla med avseende på servicecentrets verksamhet. Servicecentret har en ledningsgrupp som lyder under verkställande direktören.

Närmare bestämmelser om verkställande direktörens uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Personalen vid det servicecenter som tillhandahåller statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster

Verkställande direktören står i tjänsteförhållande till servicecentret. Servicecentrets övriga personal är anställd i arbetsavtalsförhållande. På verkställande direktörens ställföreträdare tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar då denne fungerar som ställföreträdare för verkställande direktören. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

10 §

Kunder hos det servicecenter som tillhandahåller statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster

Statliga ämbetsverk och inrättningar är kunder hos servicecentret. Också statliga affärsverk, andra myndigheter inom den offentliga förvaltningen, offentligrättsliga inrättningar, riksdagen, fonder utanför statsbudgeten samt företag och organisationer som sköter offentliga förvaltnings- eller serviceuppgifter kan vara kunder hos servicecentret.

Närmare bestämmelser om servicecentrets kunder får utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Kunddelegationen vid det servicecenter som tillhandahåller statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster

Servicecentret har en kunddelegation som stöder dess kundstyrning och utvecklandet av dess verksamhet.

Närmare bestämmelser om kunddelegationen och dess uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Avgifter som tas ut för tjänster samt serviceavtal som ingås av det servicecenter som tillhandahåller statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster

De prestationer som servicecentret tillhandahåller kunderna är avgiftsbelagda. Avgifterna ska täcka servicecentrets totala kostnader för prestationerna.

Servicecentret avtalar om tjänsterna och om avgifterna för prestationerna i de serviceavtal som ingås med kunderna.

13 §

Tillhandahållare av statens gemensamma stödtjänster för e-tjänster och e-förvaltning

Statens gemensamma stödtjänster för e-tjänster och e-förvaltning kan tillhandahållas av en statlig myndighet som utsetts för denna uppgift, en enhet som i enlighet med 10 § i lagen om offentlig upphandling är anknuten till de kunder som behöver tjänsterna, eller en aktör som tillhandahåller tjänster med stöd av sådan ensamrätt som avses i 12 § i lagen om offentlig upphandling eller föreskrivs i någon annan lag.

Närmare bestämmelser om tillhandahållarens uppgifter och verksamhetsmetoder i samband med tillhandahållandet av stödtjänster för e-tjänster och e-förvaltning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Kunder hos tillhandahållare av statens gemensamma stödtjänster för e-tjänster och e-förvaltning

Statliga ämbetsverk, inrättningar och affärsverk, andra myndigheter inom den offentliga förvaltningen, offentligrättsliga inrättningar, riksdagen, fonder utanför statsbudgeten samt företag och organisationer som sköter offentliga förvaltnings- eller serviceuppgifter kan vara kunder hos en tillhandahållare av statens gemensamma stödtjänster för e-tjänster och e-förvaltning.

Närmare bestämmelser om kunderna hos tillhandahållare av tjänster får utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Beredskap och störningar i tjänsteproduktionen

Tillhandahållare av sådana tjänster som avses i denna lag ska genom beredskapsplaner, genom förberedande åtgärder med tanke på verksamheten vid störningar under normala förhållanden eller verksamheten under undantagsförhållanden och genom andra åtgärder se till att deras

verksamhet och tjänsteproduktion fortsätter så störningsfritt som möjligt vid störningar under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden.

Under normala förhållanden och vid störningar under normala förhållanden iakttas, om inte något annat bestäms i någon annan lag, av finansministeriet på förhand fastställda principer om prioritet och skyndsamhet samt annan viktighetsklassificering beträffande tillhandahållande och användning av tjänster som avses i denna lag. Innan principerna fastställs ska finansministeriet höra de berörda tjänstetillhandahållarna, kunderna och ministerierna. Statsrådet beslutar om principer som är vittgående och samhälleligt betydelsefulla.

16 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

17 §

Övergångsbestämmelse om uppgifter och funktioner

De uppgifter och funktioner som hänför sig till grundläggande informationstekniktjänster och informationssystemtjänster vid statliga ämbetsverk och inrättningar ska överföras till det servicecenter som avses i 5 § inom två år från lagens ikraftträdande. Statsrådet beslutar om de statliga ämbetsverk och inrättningar samt enheter underställda dem från vilka uppgifter och funktioner ska överföras, samt om tidpunkten för överföringarna.

18 §

Övergångsbestämmelse om avtal, förbindelser och anhängiga ärenden

När uppgifter och funktioner överförs till servicecentret överförs också de avtal och förbindelser som hänför sig till dessa uppgifter och funktioner, liksom därmed anknutna rättigheter och skyldigheter, samt anhängiga ärenden.

19 §

Övergångsbestämmelse om personalen

När uppgifter överförs från statliga ämbetsverk och inrättningar till servicecentret ska de som sköter dessa uppgifter anställas i arbetsavtalsförhållande vid servicecentret. Vissstidsanställd personal som sköter dessa uppgifter övergår till servicecentret för den tid som deras vissstidsanställning varar. För dessa personers del anses anställningsförhållandet hos staten ha fortgått utan avbrott med avseende på anställningsförmånerna. De tjänster som hänför sig till uppgifter som överförs dras in.

Senast en månad innan uppgifter överförs ska servicecentret lämna dem som arbetar i uppgifterna en skriftlig redogörelse för de centrala anställningsvillkoren. Innan servicecentret har inlett sin verksamhet lämnas denna redogörelse av finansministeriet. Den som arbetar i uppgifter som överförs får utan iakttagande av den uppsägningstid som annars tillämpas eller oavsett uppsägningstidens längd säga upp sitt tjänste- eller arbetsavtalsförhållande så att det upphör vid tidpunkten för överföringen.

Servicecentrets verkställande direktör utses första gången av finansministeriet.

20 §

Övergångsbestämmelse om skyldigheten att använda gemensamma tjänster

Myndigheter som avses i 3 § 1 mom. ska ta i bruk de gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster som avses i en förordning som utfärdats med stöd av 2 § 4 mom., i den omfattning som föreskrivs i en förordning som utfärdats med stöd av 3 § 4 mom., i det skede då det berörda ämbetsverkets eller den berörda inrättningens uppgifter överförs till servicecentret.

Myndigheter som avses i 3 § 2 och 3 mom. ska ta i bruk de gemensamma stödtjänster för e-tjänster och e-förvaltning som avses i en förordning som utfärdats med stöd av 2 § 4 mom., i den omfattning som föreskrivs i en förordning

som utfärdats med stöd av 3 § 4 mom., inom två år från det att tjänsterna blivit tillgängliga och senast då serviceavtalet för motsvarande tjänster som myndigheten själv skaffat löper ut.

Lag

om upphävande av 11 § och 13 § 3 mom. i lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §	2 §
Genom denna lag upphävs 11 § och 13 § 3 mom. i lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen (634/2011).	Denna lag träder i kraft den 201 .

Lag

om upphävande av 2 § 4 mom. i lagen om statskontoret

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §	2 §
Genom denna lag upphävs 2 § 4 mom. i lagen om statskontoret (305/1991), sådant det lyder i lag 317/2009.	Denna lag träder i kraft den 201 .

Helsingfors den 13 december 2013
